

Werk

Label: Article

Jahr: 1957

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?311570321_0009|log22

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

*Bulletin de la Société des mathématiciens
et physiciens de la R. P. de Serbie
Vol. IX, 1–2 (1957), Beograd
Yougoslavie*

**НЕКЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ НЕЈЕДНАКОСТИ ДОБИЈЕНЕ
ПРИМЕНОМ ЧАПЛИГИНОВЕ МЕТОДЕ И УПОРЕЂИВАЊЕ
СА РЕЗУЛТАТИМА М. ПЕТРОВИЋА**

МИЛОРАД БЕРТОЛИНО, БЕОГРАД

Чаплигинова метода приближне интеграције објављена је први пут у Москви 1919 год. у Чаплигиновом чланку: „Основания нового способа приближённого интегрирования дифференциальных уравнений.“ Она се, укратко, састоји у следећем:

Нека је дата диференцијална једначина:

$$\frac{dy}{dx} = f(x, y), \quad (1)$$

где је $f(x, y)$ функција непрекидна по обе променљиве и коначног парцијалног извода $\frac{\partial f}{\partial y}$ у некој области ω равни XOY .

Тада кроз сваку тачку $M_0(x_0, y_0)$ области ω пролази једна и само једна [интегрална] крива једначине (1), непозната у општем случају. Чаплигинова метода приближне интеграције диференцијалних једначина првог реда даје низ парова функција $[u(x), v(x)], \dots, [u_n(x), v_n(x)]$ које све пролазе кроз тачку $M_0(x_0, y_0)$ при чему су криве $u_i(x)$ испод криве $y = u(x)$, а криве $v_i(x)$ изнад ове криве у посматраној области, а сваки следећи пар је обухваћен претходним. Први пар функција $u(x), v(x)$ бира се произвољно на основу следеће Чаплигинове теореме:

Нека је, у области ω ,

$$f_1(x, y) < f(x, y) < f_2(x, y). \quad (2)$$

Тада је функција $u(x)$ партикуларни интеграл једначине

$$\frac{dy}{dx} = f_1(x, y) \quad (3)$$